

ΚΑΝΑΔΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

Νοέμβριος 2018

Πρεσβεία της Ελλάδας στην Οττάβα
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Δ/νση: 80 MacLaren St. Ottawa, Ontario, Canada K2P 0K6

Τηλ: 613 238 6271-2 Fax: 613 238 5676

Email: ecocom-ottawa@mfa.gr Website: www.agora.mfa.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ	2
1. Υπογραφή Συμφωνίας CUSMA (USMCA)	2
2. Συμφωνία CETA	2
3. Διμερείς εμπορικές σχέσεις Καναδά-Κίνας.....	3
4. Επιβολή δασμών σε προϊόντα χάλυβα.....	4
B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	5
1. Αύξηση άμεσων ξένων επενδύσεων στον Καναδά κατά το α' εξάμηνο του 2018.....	5
Γ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	5
1. Αγωγός Trans Mountain - Εξελίξεις	5
Δ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	5
2. Εκδήλωση για την ελληνική οικονομία (Οττάβα, 15.11.2018).....	5
Ε. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.....	6
3. General Motors	6

A. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

1. Υπογραφή Συμφωνίας CUSMA (USMCA)

Υπεγράφη, στις 30 Νοεμβρίου 2018, από τον Καναδό Πρωθυπουργό, κ. Justin Trudeau, και τους Προέδρους των ΗΠΑ και του Μεξικού, κ.κ. Donald Trump και Enrique Pena Nieto, στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής της Ομάδας G20 στο Μπουένος Άιρες, η «νέα Συμφωνία NAFTA», όπως αποκάλεσε ο Καναδός Πρωθυπουργός τη Συμφωνία CUSMA.

Εφεξής και κατά τη διεθνή πρακτική πρόταξης του ονόματος της χώρας εκάστου εταίρου, η νέα Συμφωνία αποκαλείται CUSMA από τον Καναδά, USMCA από τις ΗΠΑ και TMEUC από το Μεξικό.

Ο κ. Trudeau δήλωσε ότι η υπογραφή αίρει την αβεβαιότητα που είχε δημιουργηθεί κατά τη σκληρή διαπραγματευτική διαδικασία, διάρκειας δεκαπέντε μηνών, η οποία θα είχε επιδεινωθεί, εάν τα μέρη δεν είχαν καταλήξει σε Συμφωνία.

Την τελετή υπογραφής, πάντως, επεσκίασε η διατήρηση των αμερικανικών δασμών στα καναδικά και μεξικανικά προϊόντα χάλυβα και αλουμινίου, για την άρση των οποίων θα συνεχισθούν οι διαπραγματεύσεις. Το θέμα αυτό έθιξε ο Καναδός Πρωθυπουργός, ο οποίος, απευθυνόμενος στον Αμερικανό Πρόεδρο, του ζήτησε τη συνέχιση των διμερών προσπαθειών για την άρση των επιβληθέντων δασμών.

Σύμφωνα με κυβερνητικά στελέχη, εκ των θετικών για τον Καναδά στοιχείων της Συμφωνίας είναι, ενδεικτικά:

α) η συνοδευτική επιστολή για τον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, δυνάμει της οποίας ο Καναδάς εξαιρείται από ενδεχόμενη επιβολή δασμών στις εξαγωγές οχημάτων που δεν ξεπερνούν τα 2,6 εκ. τεμάχια και

β) η διατήρηση του μηχανισμού επίλυσης διαφορών, παρά τις αντιρρήσεις των ΗΠΑ.

Προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η επέκταση της προστασίας των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στα βιολογικά φάρμακα, καθώς και η παραχώρηση μερίδιου 3,6% της καναδικής αγοράς πουλερικών και γαλακτοκομικών σε αμερικανικές εταιρείες, γεγονός το οποίο απογοήτευσε τους Καναδούς παραγωγούς.

Τέλος, εκκρεμεί η διαδικασία κύρωσης της Συμφωνίας από τους τρεις εταίρους. Δυσχερής αναμένεται, από πολιτικούς αναλυτές, να είναι η κυρωτική διαδικασία από τις ΗΠΑ, λόγω πολιτικών διαφωνιών μεταξύ του Προέδρου Τραμπ και της Γερουσίας.

2. Συμφωνία CETA

Αμείωτο παραμένει το ενδιαφέρον της εδώ Αντιπροσωπείας της ΕΕ για την προβολή της Συμφωνίας CETA. Πρόσφατα, διοργανώθηκαν δύο ημερίδες (workshops) στο Μόντρεαλ και το Τορόντο.

Στο περιθώριο της Υπουργικής Συνόδου του ΠΟΕ (Οττάβα, 24-25.10.2018), συζητήθηκαν, διμερώς, τα ζητήματα προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων (GIs) και των ποσοτώσεων τυριών. Η εδώ Αντιπροσωπεία έχει εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για την οριστικοποίηση συνάντησης με τον καναδικό Οργανισμό Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA). Πάντως, η καναδική πλευρά προσπαθεί να εντάξει το θέμα της προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο περί προστασίας του εμπορικού σήματος (trademark act).

Ως προς την εφαρμογή της συνοδευτικής επιστολής της Συμφωνίας CUSMA σχετικά με τον *οίνο στην Επαρχία της Βρετανικής Κολομβίας*, η ομοσπονδιακή Κυβέρνηση βεβαίωσε την εφαρμογή των συμφωνηθέντων από την εν λόγω Επαρχία, μόλις

ολοκληρωθούν οι εσωτερικές νομικές διεργασίες θέσεώς τους σε ισχύ. Κατ' ανάλογη, πάντως, εφαρμογή, η ΕΕ δικαιούται της ίδιας μεταχείρισης με τις ΗΠΑ.

Στις 26 Οκτωβρίου 2018, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ καναδικών και ευρωπαϊκών Ενώσεων Αρχιτεκτόνων, κατά την οποία υπεγράφη *Συμφωνία για την αμοιβαία αναγνώριση των αδειών άσκησης του επαγγέλματος αρχιτεκτονικής*. Στη συνέχεια, απαιτείται προώθησή της στις αρμόδιες ευρωπαϊκές και καναδικές αρχές, προκειμένου το κείμενο να καταστεί νομικά δεσμευτικό.

3. Διμερείς εμπορικές σχέσεις Καναδά-Κίνας

Στο πλαίσιο των προσπαθειών ενίσχυσης των εμπορικών δεσμών με την Κίνα, ο Υπουργός Διεθνούς Εμπορίου του Καναδά, κ. Jim Carr, από κοινού με τον Υπουργό Οικονομικών, κ. Bill Morneau, μετέβησαν στην κινεζική πρωτεύουσα, προκειμένου να συμπροεδρεύσουν με τον Κινέζο «State Councilor» Wang Yong, στην πρώτη Σύνοδο του Διμερούς Οικονομικού και Στρατηγικού Διαλόγου (EFSD) Καναδά και Κίνας, που διεξήχθη στις 12 Νοεμβρίου 2018.

Μετά το πέρας των συζητήσεων, ο κ. Carr δήλωσε στους δημοσιογράφους ότι το ενδιαφέρον της καναδικής Κυβέρνησης εστιάζεται στη διμερή εμπορική συνεργασία που προάγει τη γυναικεία επιχειρηματικότητα, βοηθά τους αυτόχθονες πληθυσμούς και προωθεί τις καναδικές αξίες.

Οι δύο πλευρές συζήτησαν για τη μακροοικονομική κατάσταση, την διεθνή οικονομική διακυβέρνηση, τη συνεργασία στο εμπόριο και τις επενδύσεις. Κατέληξαν, δε, σε πενήντα (50) σημεία αμοιβαίας επωφελούς συνεργασίας, μεταξύ των οποίων αναφέρονται, επιγραμματικά, τα ακόλουθα:

α) Συνεργασία για τον εκσυγχρονισμό του ΠΟΕ, προς αντιμετώπιση των νέων εμπορικών

προκλήσεων και δη των πρακτικών προστατευτισμού.

β) Ενίσχυση διμερούς εμπορίου και επενδυτικής δραστηριότητας, μέσω αξιοποίησης ευκαιριών σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος και διασφάλισης ενός διαφανούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις εταιρείες.

γ) Ίδρυση διμερούς Συμβουλίου Επενδύσεων (bilateral investment council), στην ετήσια Συνεδρία του οποίου θα προσκαλώνται στελέχη επιχειρήσεων, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων για επενδυτικά θέματα και την υποβολή προτάσεων στο EFSD.

δ) Οριστικοποίηση Συμφωνίας μεταξύ του Συμβουλίου Τυποποίησης του Καναδά (Standards Council of Canada - SCC) και της Αρχής Πιστοποίησης και Διαπίστευσης της Κίνας περί εφαρμογής διαδικασίας αμοιβαίας αναγνώρισης προτύπων (Certification and Accreditation Administration of the People's Republic of China - CNCA) προς διευκόλυνση του διμερούς εμπορίου κατά το 2019.

ε) Δέσμευση για διπλασιασμό του διμερούς εμπορίου γεωργικών προϊόντων μέχρι το 2025. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η *πραγματοποίηση επιχειρηματικής αποστολής* στην Κίνα υπό τον Υπουργό Γεωργίας, κ. Lawrence MacAulay, κατά το επιτυχημένο πρότυπο των επιχειρηματικών αποστολών των δύο προηγούμενων ετών, η οποία έλαβε χώρα από τις 7 έως τις 16 Νοεμβρίου 2018. Η εν λόγω επιχειρηματική αποστολή ανέδειξε τα αγροτικά προϊόντα του Καναδά στην ευρεία κινεζική αγορά. Ο στόχος του διπλασιασμού του αγροτικού εμπορίου, πάντως, αντιμετωπίζεται με επιφυλακτική αισιοδοξία από τη γεωργική βιομηχανία του Καναδά, η οποία επιθυμεί τη μείωση των υφισταμένων δασμολογικών και λοιπών εμπορικών εμποδίων.

στ) Συστηματική συνεργασία στον τομέα της ενέργειας και λοιπών φυσικών πόρων

προς μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Ειδικότερα, στον εν λόγω τομέα, η καναδική πλευρά εξέφρασε την ικανοποίησή της για κινεζική επένδυση υγροποιημένου φυσικού αερίου στην επικράτειά της, η οποία συνιστά τη μεγαλύτερη ιδιωτική επένδυση στον Καναδά.

ζ) Δέσμευση συνεργασίας σε τομείς, όπως: πράσινης εξόρυξης, γεωεπιστημών, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενεργειακής απόδοσης, πετρελαίου, φυσικού αερίου και πυρηνικής ενέργειας.

η) Ενίσχυση της διμερούς εμπορικής συνεργασίας στον τομέα των αερομεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας αεροσκαφών, εξοπλισμού, καθώς και αμφίδρομης προσφοράς υπηρεσιών εκπαίδευσης, συντήρησης, επισκευής και επιθεώρησης αεροσκαφών. Ακόμη, συμφωνήθηκε η συνεργασία για την εκπόνηση κειμένου διμερούς συμφωνίας στον τομέα της ασφάλειας των αερομεταφορών (Bilateral Aviation Safety Agreement - BASA).

Από το περιεχόμενο των ως άνω σημείων, προκύπτει η κοινή επιθυμία περαιτέρω συνεργασίας σε πολλούς τομείς. Σχετικά, ο Υπουργός Διεθνούς Εμπορίου του Καναδά, κ. Jim Carr, δήλωσε, μετά τις διμερείς συζητήσεις, ότι η Κίνα ενδιαφέρεται για ένα ευρύ φάσμα καναδικών προϊόντων από ποικίλους τομείς, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει στην διαπραγμάτευση μιας περιεκτικής εμπορικής Συμφωνίας.

Ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Bill Morneau, χαρακτήρισε εποικοδομητικές τις διμερείς συζητήσεις υψηλού επιπέδου και τόνισε ότι θα υπάρξει συνέχεια. Δήλωσε, ωστόσο, ότι, αν και ο Καναδάς είναι μια χώρα «ανοικτή προς το κινεζικό επιχειρείν», θα εξετάζει με προσοχή τις επενδυτικές προτάσεις κρατικών κινεζικών επιχειρήσεων, υπό το πρίσμα της ασφάλειας και αποφυγής άλλων ενδεχομένων κινδύνων.

Πάντως, σε περίπτωση που ο Καναδάς προβεί σε διεξαγωγή «επισήμων»

διαπραγματεύσεων με την Κίνα για την σύναψη μιας περιεκτικής εμπορικής Συμφωνίας, έχει υποχρέωση ενημέρωσης των ΗΠΑ και του Μεξικού, δυνάμει της Συμφωνίας CUSMA. Προς το παρόν, οι συζητήσεις περιορίζονται σε συγκεκριμένους τομείς.

Τέλος, προς επίρρωση των ανωτέρω, στις 14 Νοεμβρίου 2018, ο Καναδός Πρωθυπουργός, κ. Justin Trudeau, συναντήθηκε με τον Κινέζο ομόλογό του, κ. Li Keqiang, στη Σιγκαπούρη, στο περιθώριο της 33^{ης} Συνόδου Κορυφής της Ένωσης των Εθνών της ΝΑ Ασίας (Association of Southeast Asian Nations – ASEAN) και της 13^{ης} Συνόδου Κορυφής των Κρατών της Ανατολικής Ασίας (East Asia), με απώτερο σκοπό την περαιτέρω προώθηση των συζητήσεων για σύναψη συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου μεταξύ των δύο κρατών.

Σημειώνεται ότι ο Καναδάς δεν είναι μέλος των ανωτέρω ομάδων. Ωστόσο, ασκεί πιέσεις για ένταξη στην Ομάδα των Κρατών της Ανατολικής Ασίας, προκειμένου να ισχυροποιήσει, διεθνώς, τη θέση του σε ζητήματα ασφαλείας. Ακόμη, διερευνά το ενδεχόμενο σύναψης περιεκτικής εμπορικής συμφωνίας με την ASEAN.

4. Επιβολή δασμών σε προϊόντα χάλυβα

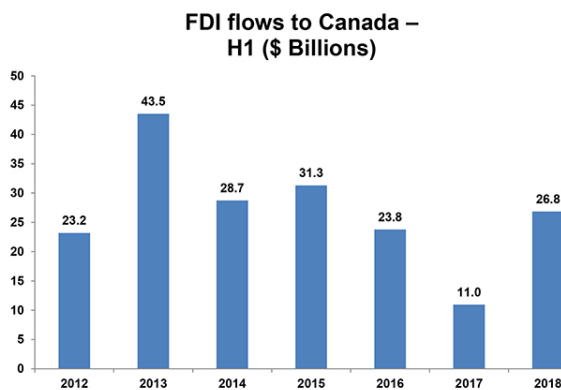
Η ΕΕ πρόκειται να υποβάλει, μέχρι τις **10 Δεκεμβρίου 2018** (η αρχική προθεσμία ήταν η 6^η Δεκεμβρίου), τις θέσεις της ενώπιον του Καναδικού Εμποροδικείου (Canadian International Trade Tribunal-CITT) σχετικά με τα μέτρα που έλαβε η καναδική κυβέρνηση ως προς τα εισαγόμενα προϊόντα χάλυβα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με τον κ. Arkadiusz Josef Langer από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (H5 Unit, DG Trade, email: arkadiusz-josef.langer@ec.europa.eu). Στις 13/12 θα δοθεί απάντηση και στις 17/12 θα ορισθεί από το Δικαστήριο κατάλογος μαρτύρων προς εξέταση. Στις 27/12 είναι η

προθεσμία για διαδικαστικά και προκαταρκτικά ζητήματα, ενώ η επ' ακροατηρίω συζήτηση θα διεξαχθεί μεταξύ 3 έως 22 Ιανουαρίου 2019. Στις 3 Απριλίου 2019 θα δημοσιευθεί το κείμενο των συστάσεων (recommendations) του Δικαστηρίου.

B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Αύξηση άμεσων ξένων επενδύσεων στον Καναδά κατά το α' εξάμηνο του 2018

Κατά το α' εξάμηνο του 2018, οι ροές των άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) στον Καναδά παρουσίασαν έντονη ανάκαμψη, σε σύγκριση με το πρώτο εξάμηνο του 2017, της τάξεως του 144%, οφειλόμενη κυρίως σε επενδύσεις στον τομέα ενέργειας κατά το 2017, συμπεριλαμβανομένων δύο μεγάλων πωλήσεων ξένων επενδυτών σε канаδούς ιδιώτες.

Source: Office of the Chief Economist, Global Affairs Canada. Data: Statistics Canada, Table 36-10-0025-01

Γ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αγωγός Trans Mountain - Εξελίξεις

Με διαμαρτυρίες, οι κάτοικοι της Επαρχίας Αλμπέρτα, εξέφρασαν την αγανάκτησή τους για την καθυστέρηση κατασκευής της επέκτασης του αγωγού Trans Mountain, ειδικά κατά την παρούσα περίοδο κρίσεως, εξαιτίας των χαμηλών τιμών πετρελαίου.

Σε επίσκεψή του στο Κάλγκαρυ, ο Πρωθυπουργός, κ. Τρυντό, επιβεβαίωσε τη δέσμευση της Κυβέρνησής του να λάβει υπ' όψιν όσα συζήτησε κατά τις συναντήσεις που είχε με εκπροσώπους της βιομηχανίας πετρελαίου της εν λόγω Επαρχίας.

Δ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

2. Εκδήλωση για την ελληνική οικονομία (Οττάβα, 15.11.2018)

Στις 15 Νοεμβρίου 2018, πραγματοποιήθηκε στην Οττάβα, εκδήλωση για την ελληνική οικονομία, με τίτλο: «Επιστροφή της Ελλάδας στις Κεφαλαιαγορές και Νέες Προοπτικές» (Greece's Return to Capital Markets and Future Prospects), την οποία διοργάνωσε ο Ελληνικός Πολιτιστικός Σύλλογος Παρνασσός. Αρωγός στην προσπάθεια αυτή ήταν η ελληνική Πρεσβεία και δη το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, το οποίο εκπροσωπήθηκε από την Προϊσταμένη, κα Σοφία Τσαμίχα, Γεν. Συμβούλο ΟΕΥ Β'. Η τελευταία, αναφερόμενη στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας και την έξοδο στις αγορές, εστίασε στους τομείς που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα για προσέλκυση επενδύσεων.

Κεντρικός Ομιλητής ήταν ο Δρ. Μιχαήλ Ψαλιδόπουλος, Εκπρόσωπος της Ελλάδας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ο οποίος, εκφράζοντας τις απόψεις του ως Καθηγητής και όχι ως εκπρόσωπος του ΔΝΤ, προέβη σε ιστορική αναδρομή της κρίσης της ελληνικής οικονομίας.

Ακολούθησαν τοποθετήσεις από τους συμμετέχοντες στο πάνελ, υπό το συντονισμό του Διευθυντή του Γραφείου Bloomberg της Οττάβας, κ. Θεόφιλου Αργίτη. Στο εν λόγω πάνελ συμμετείχαν, εκτός της Προϊσταμένης του Γραφείου ΟΕΥ, ο, κ. Robert Peck, πρώην

Πρέσβυς του Καναδά στην Ελλάδα, ο Δρ. Στυλιανός Περράκης, Καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Concordia, καθώς και ο Δρ. Νικόλαος Παπαδόπουλος, Καθηγητής Μάρκετινγκ στο Πανεπιστήμιο Carleton.

Από τα διαμειφθέντα, συγκρατείται το θετικό κλίμα διεξαγωγής της συζήτησης και των ερωτήσεων που ακολούθησαν από το κοινό. Οι συμμετέχοντες στο πάνελ αναφέρθηκαν στην δύσκολη περίοδο της οικονομικής κρίσης και τόνισαν ότι θα πρέπει να υπάρξει προσεκτικός σχεδιασμός περαιτέρω κινήσεων, ώστε, όχι μόνο, να διατηρηθεί η ανάπτυξη που έχει ήδη επιτευχθεί, αλλά και να υλοποιηθούν οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη η χώρα.

Ειδικότερα, ο Δρ. Παπαδόπουλος τόνισε ότι προτεραιότητα της Ελλάδας θα πρέπει να είναι η δημιουργία ενός νέου εθνικού αφηγήματος υπό τη λογική της έννοιας του «National Branding», ενώ ο κ. Peck δήλωσε ότι η Ελλάδα διαθέτει «στρατηγικά πλεονεκτήματα», τα οποία θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν πλήρως, στο πλαίσιο της Συμφωνίας CETA.

E. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

3. General Motors

Η αμερικανική εταιρεία κατασκευής αυτοκινήτων «General Motors» ανακοίνωσε τη Δευτέρα, 26 Νοεμβρίου 2018, την οριστική απόφαση παύσης λειτουργίας της μονάδας συναρμολόγησης αμαξωμάτων στην πόλη Oshawa της Επαρχίας του Οντάριο.

Η απόφαση αυτή εντάσσεται στην πολιτική αναδιάρθρωσης της εταιρείας διεθνώς, με περιορισμό των μονάδων παραγωγής και μεταστροφή στην κατασκευή ηλεκτρικών, αυτοοδηγούμενων οχημάτων.

Η λειτουργία της εν λόγω μονάδας ξεκίνησε το 1953 και έκτοτε αποτελεί τον μεγαλύτερο εργοδότη της περιοχής. Το κλείσιμο της μονάδας αναμένεται να προκαλέσει απώλεια 2.900 θέσεων εργασίας. Όπως δήλωσε ο Υπουργός Καινοτομίας, κ. Navdeep Bains, θα ήταν δυνατή η ενίσχυση της εταιρείας μέσω του Ταμείου Στρατηγικής Καινοτομίας (Strategic Innovation Fund), το οποίο είχε παράσχει στήριξη, στο παρελθόν, στις εταιρείες Toyota, Honda, Linamar και Ford.

Σημειώνεται ότι οι λοιπές εγκαταστάσεις της General Motors στην Επαρχία του Οντάριο θα εξακολουθήσουν να λειτουργούν.